

Komentář

k implementaci nové vyhlášky pro koření a další výrobky

Úplné znění: Vyhláška č. 398/2016 Sb., o požadavcích na koření, jedlou sůl, dehydratované výrobky, ochucovadla, studené omáčky, dresinky a hořčici

Datum schválení: 2. 12. 2016; **Datum účinnosti:** 1. 7. 2017

Vyhláška Ministerstva zemědělství, kterou se upravují požadavky na koření, jedlou sůl, dehydratované výrobky, ochucovadla, studené omáčky, dresinky a hořčici (v dalším budeme hovořit ve zkratce o „předmětných výrobcích“) je účinná právě rok. Je tedy vhodný čas bilancovat, co přinesla tato regulace spotřebiteli a pro korektní trh obecně a jak vnímáme my spotřebitelé její uplatňování na trhu.

Citovaný předpis zrušil a plně nahradil dosavadní předpisy, které tuto problematiku těchto výrobků upravovaly (vyhláška č. 331/1997 Sb. ve změnách, které přinesl čas).

Vyhláška upravuje v návaznosti na přímo použitelné předpisy Evropské unie:

- a) **způsob označování** předmětných výrobků v návaznosti na jejich členění podle druhu, skupiny nebo podskupiny,
- b) **druhy** předmětných výrobků s členěním na skupiny a podskupiny,
- c) pro jednotlivé druhy předmětných výrobků **požadavky na jakost**, a
- d) **přípustné záporné hmotnostní a objemové odchylky balení**.

Cílem nové vyhlášky je přizpůsobit požadavky pro předmětné výrobky přímo použitelným předpisům Evropské unie, technologickému vývoji v potravinářství a situaci na trhu.

Změny oproti předchozí regulaci

Oproti vyhlášce č. 331/1997 Sb., kde byly definice rozčleněny do kapitol pro jednotlivé komodity, jsou v této nové vyhlášce definice uvedeny souhrnně v § 2. Pro jednotlivé předmětné výrobky se definice téměř nemění (hlavní změnou je, že nejsou v definicích výrobků uvedeny přídatné látky); pro sůl jsou definice rozšířeny.

Do nové vyhlášky byly nově zařazeny některé druhy koření, a sice citronová tráva (celá, drcená nebo mletá), celerové semeno (celé nebo mleté), celer řapíkatý/bulvový (plod), černucha celá, setá (celá semena), estragon - pelyněk kozelec (sušené listy), fenykl (celý nebo mletý, sušené plody), galgán kalkán - siamský zázvor (celý nebo mletý, semena), hořčice bílá (celá semena), pažitka (sušená nať), mauricijská papeda (listy), pepř sečuánský (celý) a petržel zahradní (sušená nať).

A konečně, v regulaci byly doplněny hmotnostní odchylky pro koření, dehydratované výrobky, hořčici i sůl, pro jedno balení zůstala původní odchylka beze změn, ale pokud je k dispozici více balení, kontrola se provádí u 20 ks balení je hmotnostní odchylka je výrazně nižší. To byl základní požadavek SČS, byť kompromisní, neboť zastáváme názor, že není žádné opodstatnění pro záporné odchylky obecně, a už vůbec ne pro průměr z více balení.

Jako příklad zde uvádíme odchylky pro koření:

do 10 g	- 8,0 % u jednotlivého balení - 2,0 % u 20 ks balení
11 - 50 g	- 5,0 % u jednotlivého balení - 1,0% u 20 ks balení
51 -200g	- 3,0 % u jednotlivého balení - 0,5 % u 20 ks balení
nad 200 g	-1,0 % u jednotlivého balení - 0,5 % u 20 ks balení

Zkušenosti z implementace (1 rok).

Po jednom roce působení nového předpisu může být předčasné činit hluboké závěry, určitá bilance bývá ale možná a vhodná.

Nová vyhláška rozhodně není kontroverzním předpisem. Reagovala na potřeby trhu, který rozšiřoval nabídku, a nové produkty byly vhodně doplněny.

Z hlediska kvality není oblast předmětných výrobků problematická. V databázi SZPI Potraviny na pranýři jsme za 6 měsíců zaznamenali jedno zjištění prohřešku u koření (grilovací koření obsahovalo lepek, před kterým v označení nebylo varováno). Další zjištění se týkalo ústřicové omáčky asijského typu, která obsahovala nepovolenou, resp. nedeklarovanou konzervační látku. A konečně, byl zachycen jeden falšovaný dehydratovaný výrobek – označený jako wasabi prášek (výrobek neobsahoval vůbec wasabi). Záchyt nekvalitních či dokonce nebezpečných výrobků je tedy nízký, nemáme ale přehled, jak systematicky se tomuto sektoru úřední kontrola věnuje.

A tak již tradičně za spotřebitele vnímáme přetrvávající problém v povolení záporných hmotnostních a objemových odchylkách. Cena koření, dresingů i dalších výrobků spadajících do této regulace je poměrně vysoká. Schvalování záporných odchylek proto legalizuje obohacování se výrobců na úkor spotřebitelů. Na problematiku nominálních množství obsahu v balených výrobcích se zaměřoval již před mnoha lety projekt Sdružení českých spotřebitelů. Průzkum tehdy ukázal řadu problémů na trhu i v legislativě. Úřední kontrola se dodržování záporných odchylek systematicky nevěnuje.

Irena Michalová
Libor Dupal
1. 8. 2018